

lige tilpasninger til at kompensere en faldende merpris.«.

Skønnet over tabet ved omlægning er behæftet med stor usikkerhed. Indtjeningsnedgangen varierer betydeligt mellem bedrifter både inden for og mellem driftsformer. Under hensyn hertil finder arbejdsgruppen, at en omlægningsstøtteordning, der er uafhængig af dyretætheden, og som beregnes pr. ha omlagt areal, vil være den fagligt bedst begrundede.

Ved vurderingen af den nødvendige omlægningsstøtte har arbejdsgruppen taget udgangspunkt i resultaterne fra malkekvægsbedrifterne. Arbejdsgruppen vurderer, at der vil være behov for et arealtilskud fordelt over 3 år til omlægning på i alt 4.200 kr. pr. ha. Tilskuddet skal kompensere for indtjeningsstab i de 2 første år, medens den resterende del af tilskuddet skal kompensere for indtjeningsstab på husdyrprodukter i starten af det 3. år, et vist indkøringstab i forbindelse med driftsomlægningen og en større usikkerhed i den økologiske produktionsform.

Arbejdsgruppen tilslutter sig en fortsættelse af den hidtidige ordning med faldende udbetaling over 3 år. Arbejdsgruppen peger endvidere på det hensigtsmæssige i at koble udbetaling af omlægningstilskud sammen med krav til jordbrugerens uddannelsesmæssige baggrund og dokumentation af driftens økonomiske muligheder for økologisk drift gennem rådgivning.

Endelig vurderer arbejdsgruppen, at omlægninger i den nærmeste fremtid vil foregå inden for mælke-sektoren, og at andre økologiske produkter vil blive produceret som supplement på malkekvægsbedrifter. Da markedet for økologiske produkter fortsat er begrænset, er det arbejdsgruppens vurdering at der, alt andet lige, ikke vil ske omlægning til økologisk jordbrug i større omfang i den nærmeste fremtid.

Ved administrationen af den foreslåede fortsættelse af ordningen med støtte til økologisk jordbrug er det hensigten at foretage visse ændringer i forhold til den hidtidige ordning i overensstemmelse med konklusionerne i rapporterne fra Statens Jordbrugsøkonomiske Institut og konsulentfirmaet.

Ordningen med tilskud til omlægning fra konventionelt til økologisk jordbrug agtes fortsat. Statens Jordbrugsøkonomiske Institut har peget på vanskelighederne ved at beregne omlægningstab, der varierer meget fra driftsgren til driftsgren og fra bedrift til bedrift. Institutet anbefaler et samlet omlægningstilskud på ca. 4.200 kr., der fordeles over de tre første år. Tilskuddet foreslås ikke, som efter den hidtidige ordning, differentieret på grundlag af dyreenheder eller lignende. Ved ordningens administration er det hensigten at tage udgangspunkt i anbefalinger, jf. nedenfor.

Et væsentligt kriterium for udmåling af tilskud til miljøvenlige produktionsmetoder er indkomsttabet ved de pågældende metoder. Som det fremgår af rapporterne fra konsulentfirmaet og Jordbrugsøkonomisk Institut har økonomien specielt i veldrevne økologiske mælkeproduktioner været god. På denne baggrund har der ikke hidtil været behov for at yde tilskud ud over omlægningstilskuddet.

Noget tyder imidlertid på, at markedet for økologiske jordbrugsprodukter har nået et mætningspunkt. Under denne forudsætning vil en ønskværdig fortsat forøgelse af den økologiske jordbrugsproduktion påvirke priserne i nedadgående retning.

Omlægningstilskuddet har hidtil været ydet i de 3 første år af den 5-årige forpligtelsesperiode. Det er hensigten fremover at yde tilskud til nye økologiske jordbrugere såvel i den 3-årige omlægningsperiode som i de efterfølgende 2 år. Herved etableres parallelitet mellem forpligtelsesperioden og tilskudsperioden. I lyset af de hidtidige erfaringer, den af Statens Jordbrugsøkonomiske Institut gennemførte analyse, usikkerheden om den fremtidige prisudvikling for økologiske produkter m.v. er det endvidere hensigten at forhøje det samlede omlægningstilskud, der hidtil ialt har udgjort mellem 2.600 kr. og 3.800 kr. pr. hektar. I de statsfinansielle konsekvenser er regnet med et samlet tilskud på 5.000 kr. pr. hektar over en 5-årig periode, uafhængigt af antallet af dyreenheder på bedriften.

For så vidt angår økonomien for producenter, der allerede har gennemført en omlægning til økologisk jordbrugsproduktion, henvises til det ovenfor anførte. Som nævnt vil en udvidelse af den økologiske produktion kunne medføre faldende priser på markedet for økologiske produkter. Da merpriser af en vis størrelse har betydning for økonomien i den økologiske jordbrugsproduktion, kan denne udvikling medføre indkomsttab. Disse indkomsttab vil i givet fald gennem en ha-præmie kunne kompenseres økologiske jordbrugere, der påtager sig forpligtelsen til fortsat økologisk drift i mindst 5 år.

I de statsfinansielle konsekvenser af lovforslaget er det derfor lagt til grund, at der vil være behov for at kompensere et begyndende prisfald. Det er skønnet, at der i første omgang kan være behov for et tilskud, der i gennemsnit er af størrelsesordenen 400 kr. pr. ha pr. år, men tilskudsstørrelsen vil afhænge af prisudviklingen.

De årlige bevillinger til økologistøtte fastsættes på finansloven. Skønnes der behov for ændringer heri, kan det ske ved forelæggelse for Finansudvalget.

Det bemærkes, at konsulentfirmaet har peget på, at det ved anvendelsen af et hektartilskud er vigtigt, at tilskudssatsens størrelse sikrer, at tilskuddet hver-